

V[ážený] příteli,

revidoval jsem článek Váš sám, neboť nebylo na posláni času. Potěšil mne, proto že jste upozornil na některé slabosti mart[inských] pánů. A prosím, abyste v tom pokračoval – v té šetrné formě jistě ani osobám se neublíží. A kritika, doufám, vzbudí přece nějaký interes – hrozné je to, že na Slovensku není duchovního života a běží tedy o to, život ten budit. Vedle článků v N[áš]í d[obě] dopisy z Čech mohly by působit stejně – ale o dopisech těch dovoluňte mně říci, že by musily podávat zprávy o těch životních otázkách, o které se u nás jedná a o které se také jedná na Slovensku. Pochopuji, že jste jim do Pohl[adů]¹ nechtěl zanášet naše spory, a to schvaluji; ale nevyhnul jste se tím někdy věcem? (O osoby neběží!) A kdyby pak Martinští dovedli v těch našich otázkách říci slovo a slovo své (to jste teď právně žádal), pak zase zajímaly by listy slovenské čtenáře české. Ale co nám mohou ti páni říci o Vrchlickém atd.? Je to smutné.

Článek Makovického je pěkný. Jeho dokončení potvrdí vám to, co říkáte o evanj[elické] církvi: nazarénství je protest lidu (maď[arského] i slovenského) proti mrtvotě církevní.

Prosím o to ukončení letošních článků o Slovensku a to brzy – poslední číslo musí být dříve hotovo.

Pozdravení doma a všem známým

Masaryk

18/8/96

Do nového ročníku I. č. budeme mít pokračování o Slovensku? Prosím, napište to – aby programový sešit obsahem ukazoval že se o Slovensko budeme starat i dále.

M.

DOPIS

LA PNP, f. J. Vlček, Originál, rukopis.

JIRÁSEK, J. Z korespondencie predstaviteľov českého a slovenského národného hnutia na prelome 19. a 20. storočia. In *Historický časopis 17* (1969), č. 2, s. 276–277.

1 – Slovenské pohľady.